

Indie

Indie v roce 2017 ztratila primát nejrychleji rostoucí velké ekonomiky z důvodu zpomalení hospodářského růstu na 6,7 %. Podle projekcí Mezinárodního měnového fondu a Světové banky se Indie na nejvyšší příčku vrací v posledních 2 letech a míra inflace očekává stále mírný růst na úrovni 7,3 % a 7,4 %. Zpomalení bylo způsobeno krátkodobými negativními dopady tzv. demonetizace (zneplatnění bankovek nejvyšší nominální hodnoty) a změny systému nepřímých daní. Indie pokračuje v procesu modernizace společnosti a realizace reformních kroků zaměřených na otevření ekonomiky vnějšmu světu, přilákání zahraničních investic, usnadňování podnikání, ozdravení veřejných financí a rekapitalizaci bankovního sektoru. Běžný účet se pohybuje dlouhodobě v deficitu.

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Růst HDP (%)	7,1	6,7	7,3	7,4	7,7	7,7
HDP/obyv. (USD)	1 749	1 976	2 016	2 188	2 380	2 585
Míra inflace (%)	4,5	3,6	4,7	4,9	4,6	4,3
Nezaměstnanost (%)	–	–	–	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-14,4	-48,7	-80,4	-74	-79,2	-85,8
Populace (mil.)	1 300	1 3167	1 334	1 352	1 370	1 388
Konkurenceschopnost	39/138	40/137	58/140	–	–	–
Exportní riziko OECD	3/7	3/7	3/7	–	–	–

Odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ Evropská unie jedná s Indií od roku 2007 o uzavření dohody o volném obchodu.
- ▶ V žebříčku konkurenceschopnosti, který sestavuje Světové ekonomické fórum (WEF), se Indie umístila na 58 pozici ze 140 srovnávaných ekonomik a dle OECD je stupeň exportního rizika 3/7.

Vývoz ČR do Indie 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	2 145 442	14,1	2 303 413	-6,9
8407	Motory píst zážehové spalovací vratné rotační	786 478	5,2	920 309	-14,5
8536	El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. < 1 000 V	678 416	4,4	609 042	11,4
8409	Části součásti pro motory pístové	594 599	3,9	499 443	19,1
8707	Karoserie (vč. kabin) pro motorová vozidla čísel 8701 až 8705	454 408	3,0	310 131	46,5
8538	Části a součásti vhodné pro použití výhradně nebo hlavně se zařízeními	448 169	2,9	220 755	103,0
8448	Zařízení přidavná stavů strojů na sprádání ap.	396 928	2,6	608 967	-34,8
7202	Feroslitiny	354 742	2,3	27 087	1 209,6
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	352 490	2,3	173 168	103,6
8413	Čerpadla i se zař. měřícím zdviže na kapaliny	310 180	2,0	263 745	17,6
Celkem TOP 10		6 521 852	42,8	5 936 060	9,9
Celkem vývoz		15 249 440		15 421 860	-1,1

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR z Indie 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
3004	Léky odměřené, ne krev, antiséra ap., vata aj.	1 635 790	8,9	1 652 650	-1,0
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	1 127 233	6,1	1 298 917	-13,2
6403	Obuv se svrškem z usně	618 542	3,4	652 358	-5,2
6109	Trička, vrchní tílka aj. nátělníky pletené	563 399	3,1	561 033	0,4
8504	Elektrické transformátory, statické měniče a induktry	559 595	3,0	455 102	23,0
8412	Motory pohony ostatní	556 753	3,0	568 426	-2,1
7304	Trouby, duté profily ap, bezešvé, ze železa, oceli	465 467	2,5	358 881	29,7
8503	Části motorů elektr. generátorů soustrojí ap.	377 672	2,1	312 893	20,7
5205	Příze bavlněná nad 85 % neupravená pro prodej	347 453	1,9	333 529	4,2
7222	Tyče, pruty jiné z oceli nerezové, úhelníky ap.	340 441	1,9	239 010	42,4
Celkem TOP 10		6 592 345	35,9	6 432 799	2,5
Celkem dovoz		18 358 606		18 193 420	0,9

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Automobilový průmysl

V uplynulém finančním roce (duben 2017 až březen 2018) dosáhla celková roční výroba všech vozidel v Indii 29 075 605 kusů, přičemž meziročně vzrostla o 14,8 %. Indický trh je charakterizován drtivou převahou prodeje dvoukolových vozidel, osobní automobily mají na výrobě podíl 13 % a nákladní vozy 3 %. Odhaduje se, že do roku 2020 bude automobilový průmysl v Indii třetím největším na světě po Číně a USA. Vláda předpokládá, že počet ročně vyrobených osobních automobilů se do roku 2026 zvýší na trojnásobek: 9,4 milionu kusů. Indie nabízí českým výrobcům zajímavé příležitosti. Zvyšuje se koupěschopná poptávka, ale zároveň se tato poptávka postupně kultivuje směrem ke kvalitě odpovídající našim, evropským standardům. To často nutí indické podnikatele hledat v Evropě dodavatele, subdodavatele nebo partnery s odpovídajícími technologiemi pro výrobní kooperaci. Automobilový průmysl je dlouhodobě tahounem českých exportů do Indie, nicméně potenciál pro další růst a pro další pronikání českých výrobců na indický trh tu bezpochyby stále je.

► Civilní letecký průmysl

Ve fiskálním roce 2018 zaznamenala Indie meziroční růst počtu cestujících přepravených leteckou dopravou o 16,5 % a podle Mezinárodní letecké asociace (IATA) bude v následujících letech dvouciferné tempo růstu pokračovat. Stávající vládní politika rozvoje letecké dopravy chce vytvořit takové podmínky, aby se počet prodaných letenek více než zdvojnásobil na 300 milionů v roce 2022 a odhaduje se, že počet cestujících v Indii dosáhne dokonce 500 milionů v roce 2037. Indie se celkovým počtem prodaných letenek řadí mezi sedm největších trhů na světě a podle IATA se má stát součástí vedoucí trojice pomyslného žebříčku už v roce 2024. Zvyšující se poptávka po letecké dopravě se promítá i do potřeby rozšiřování letadlového parku včetně letadel s nižší přepravní kapacitou, která jsou vyráběna v Česku a hodí se pro provoz v odlehlých a těžko dostupných oblastech. Údržba a oprava letadel se musí provádět v zahraničí, protože domácí servisní kapacita není dostatečná. Příležitost uplatnit se v Indii mají české firmy v doprovodných službách, včetně školení pilotů a dispečerů letového provozu. V letech 2019–2024 budou místní aerolinky podle odhadu věcně příslušného ministerstva potřebovat 7 000 pilotů. Šanci mají rovněž dodavatelé radarů, technologií pro letiště, ale i leteckých dílů a včetně motorů pro letecký průmysl.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Indie je třetím největším producentem uhlí na světě, a to po USA a Číně. Podle aktualizovaných údajů indické státní agentury „Geological Survey of India“ z dubna 2018 se indické zásoby uhlí odhadují na 319,020 mld. tun, čímž byl odhad oproti roku 2017 zvýšen o téměř 19 mld. tun a oproti roku 2006 o 227 mld. tun. Těžba plynu v posledním fiskálním roce zaznamenala mírný pokles, ve střednědobém horizontu však dle vládních prognóz dojde k nárůstu těžby i importu. Hlavní příležitosti pro české firmy tkví v dodávkách strojů, strojních zařízení a vybavení pro těžbu (bagry, nakladače, nákladní vozy, cisterny, sklápěče, drtiče kamene, obalovací soupravy, důlní rypadla, válce a válcovací stroje). Konkrétní poptávka dále spočívá v bezdrátových komunikačních systémech pro horníky, v systémech pro sledování pohybu osob pod zemí, technologie vedoucí ke zvýšení bezpečnosti při těžbě, technologie na alternativní spalování metanu, hydrogenační extrakce uhlí, zplyňování uhlí, karbonizace či dodávky a výstavba mořských těžebních plošin

(ropa, plyn). Potenciální příležitost tkví i v poptávce po nákladních automobilech v těžebním průmyslu. Povrchové doly poptávají monitory sesuvu svahů hlušiny na haldách, ale třeba i tzv. sprinklery, kropicí systémy pro snížení prašnosti. Projekty zplyňování podzemních zásob hnědého uhlí včetně studií proveditelnosti jsou další z velkých příležitostí, kde uplatnit české technologie. Do budoucna lze očekávat komparativní výhodu českých technologií, jelikož Indie při dobývání uhelných zásob bude nucena z části přikročit k hlubinné těžbě, se kterou má Česká republika zkušenosti. V neposlední řadě, Indie představuje příležitost pro dodávky investičních celků v petrochemickém průmyslu, např. plynovody, ropovody či celé rafinérie.

► Energetický průmysl

Indická vláda v roce 2018 zvýšila cíl, dle kterého si vytyčila instalaci výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů do roku 2022 z původních 175 GW na nových 225 GW. Udržuje si tak pozici jedné z nejperspektivnějších zemí světa v rozvoji energetiky.

Energetický průmysl lze co do kvantity příležitostí považovat za jeden z oborů s největším potenciálem v Indii. Mnoho dodávek však do Indie míří z Číny a příležitostí, kde se zákazník nerozhoduje podle ceny, ale podle kvality, je o poznání méně. Dle indického vládního prognostického ústavu Niti Aayog se do roku 2040 zvýší spotřeba energie trojnásobně. Zároveň ale Indie nedisponuje určitými zdroji energetických surovin (ropa, plyn), orientace na obnovitelné zdroje je proto masivní. Obecně lze shrnout příležitost v oboru pro všechny výrobky s nálepkou „energeticky úsporných“. Jedná se opravdu o celou škálu produktů, které lze prezentovat jako energeticky šetrné: LED žárovky, „smart“ systémy domácích a industriálních osvětlení, dopravní prostředky, hromadná doprava atd. Při výrobě elektrické energie je patrná vysoká poptávka zejména po fotovoltaických produktech, např. solárních panelech, a to volně stojících, ale rovněž střešních, včetně těch na vlakových vagonech. Stejně tak jsou poptávány fotovoltaické příslušenství a komponenty pro jejich finální montáž, ale i celé elektrárny včetně kombinovaných. Dále solární moduly a panely pro pohon vodních pump pro zavlažování. To představuje perspektivní obor pro výrobce velkých solárních parků, ale i malých jednotek typu veřejného osvětlení na solární pohon. Jaderná energetika není předmětem veřejných tendrů, nicméně v říjnu 2010 si Indie předsevzala ambiciózní plán dosáhnout v roce 2030 kapacity jaderných elektráren 63 GW. 4 bloky o výkonu 700 MW jsou ve výstavbě a mnoho dalších je v přípravě. Příležitost pro Česko spočívá spíše ve výzkumu. Termální elektrárny jsou v Indii zastaralé a často funkční na sovětských systémech. Firmy vyrábějící efektivní turbíny, chladicí věže či technologie na odsíření zaznamenávají poptávku po jejich výrobcích.

Velké vodní díla i malé hydroelektrárny doplácí na zdlouhavý a byrokratický schvalovací proces, nicméně turbíny patří mezi další poptávané produkty. Příležitost představují i „větrná pole“, jejichž rozvoj je v Indii velký. Kromě vlastních větrníků se jedná i související produkty typu měřících zařízení. Příležitosti v Indii mají i firmy z oblasti distribuce elektrické energie. Sloupy vedení, elektrokeramika, ale také tzv. „Smart Grids“ patří mezi nejpoptávanější. V oblasti plynu má Indie zájem o chytrá měřidla plynu, software či příslušenství v podobě handsetů pro odečty.

► Chemický průmysl

Podle nových analýz společnosti Tata by měla výroba chemikálií v Indii do roku 2022 díky průměrnému 9% růstu překročit hranici 300 mld. USD ze současných 163 mld. USD. Indický chemický průmysl je v současnosti 4. největší v Asii a 6. na světě (po USA, Německu, Číně, Japonsku a Koreji). I díky velmi nízké průměrné spotřebě domácí poptávky představuje chemický průmysl významný potenciál pro zahraniční investory a dovozce i s ohledem na relativně nízké zatížení cly. Odborníky z oblasti chemického průmyslu

je očekáván zejména nárůst spotřeby léčiv a s rozvojem intenzivního zemědělství také používání chemických hnojiv a agrochemických produktů. V českém vývozu se tradičně prosazují některé chemikálie, které jsou určené pro další průmyslové zpracování, například v elektrotechnickém průmyslu.

► ICT

Indie je ICT velmocí a bilance obchodu s ICT produkty to jen potvrzuje. Příležitost pro české firmy spočívá zejména ve spolupráci v oblasti e-commerce, start-upů či „netradičních“ odvětví typu monitoringu reliéfu s propočty založenými na souřadnicích GPS. Stále větší význam je přikládán oblasti kybernetické bezpečnosti, jelikož Indie představuje významnou cílovou skupinu, ale i významnou studnici talentů a zdrojů v oblasti kybernetické ochrany. Zdravotnická střediska a nemocnice vyžadují speciální software pro obsluhu svých zařízení. Další oblastí, kde lze spatřit příležitost pro český ICT sektor jsou řídicí infrastrukturní systémy, zejména pokud jde o leteckou či železniční dopravu či pro koncepty tzv. „chytrých měst“, kde Indie poptává chytrá řešení. Vláda Indie vyhlásila program na jejich podporu a cíleně podporuje více než 100 z nich s cílem automatizace, digitalizace a zefektivnění městských služeb a činností, včetně městské hromadné dopravy, odpad. hospodářství, parkování, energetických úspor, fungování veřejné správy a komunikační platformy při styku s veřejností. Příležitostí pro české firmy představuje i vývoj her a filmový průmysl. Vláda slibuje také zavedení vysokorychlostního internetu do každé vesnice, což znamená příležitost pro výrobce datových a optických kabelů. Perspektivní jsou i služby spojené se vzdáleným přístupem a datovými uložišti či datovými centry. Příležitosti v Indii naleznou i dodavatelé virtuálních тренаžerů různých druhů (armáda, civilní letectví).

► Kovožpracovatelský průmysl

V českém vývozu se v uplynulých letech úspěšně prosazovala ocel a výrobky z nástrojové oceli. Dlouhodobě Indie patří z hlediska objemu dovozů (2 mil. tun ročně) k největším dovozcům oceli na světě. Indie dováží významné množství nástrojové oceli, protože domácí výroba nedosahuje takového objemu, aby stačila pokrýt poptávku po tomto druhu oceli v různých oblastech průmyslové výroby. Indická vláda v tomto směru projevila zájem o transfer českých technologií výroby nástrojové oceli. S úspěchem se na indickém trhu prosazovaly v uplynulém období například ocelové nádoby na plyn nebo spojovací kovové prvky. Uplatnění přitom v příštích letech mohou na indickém trhu hledat i dodavatelé investičních celků, strojních zařízení, technologií a služeb pro ocelářství a metalurgii. Podle Ministerstva oceli Indie by se měla spotřeba oceli v přepočtu na obyvatele v Indii v letech 2030–2031 zvýšit na 160 kg. Podle analýzy publikované příslušným ministerstvem si zvýšení výrobních možností oceláren na 300 mil. tun vyžádá investice přibližně 128 mld. USD. Z toho 22 mld. USD připadne na dovážené stroje a strojní zařízení. K tomu je třeba přičíst 0,5 mld. USD ročně na dovoz náhradních dílů.

► Obranný průmysl

Indie je největším dovozcem zbraní na světě. Ve fiskálním roce 2018 se Indie zařadila do pětice zemí s nejvyššími ročními výdaji na obranu. Meziročně se armádní rozpočet zvýšil o 5,5 % na 69,3 mld. USD, přičemž 14 % z této sumy připadá na modernizaci vybavení ozbrojených složek. Odhaduje se, že více než polovinu zbraní a zbraňových systémů dodaly v posledních letech zahraniční výrobci. Příležitost k uplatnění mají špičkové české technologie, které se prosazují celosvětově – například radiolokátory. Stejně tak mají šanci české firmy s nabídkou modernizace techniky ruské proveniencí. Politické ambice Indie a situace na severních hranicích vytvářejí tlak na posilování bojeschopnosti a tím i na vyšší výdaje na nákup techniky. Indická vláda do značné míry liberalizovala příliv přímých zahraničních investic

do domácího obranného průmyslu a zrychlila vydávání povolení na zbrojní výrobu soukromým firmám s cílem umožnit vytváření společných podniků se zahraničními partnery. Smyslem je podpořit přísun moderních zahraničních technologií a zajistit si bezpečnější přísun dodávek obranné techniky tím, že se bude vyrábět přímo v Indii. Nákupní politika upřednostňuje mezinárodní výrobní spolupráci před dovozy a byla upravena v souladu s vládní iniciativou Make in India. Celá řada indických, především soukromých a v mnoha případech kapitálově silných firem vidí v tomto oboru příležitosti a je připravena se zahraničními partnery zakládat společné podniky a spolupracovat na bázi technologické kooperace.

► Sklářský a keramický průmysl

Zvyšující se životní úroveň střední příjmové třídy vytváří dodatečnou poptávku po kvalitnějších dekorativních výrobcích ze skla. Indiští zákazníci vyhledávají tradiční vzory, ale také moderní designové kusy. České sklářské firmy přitom věnují indickému trhu tradičně velkou pozornost. Dlouhodobě se zde prosazují skleněné komponenty používané na oděvech a nabízena je i skleněná bižuterie pocházející z českých skláren. Výstavba reprezentativních rezidenčních komplexů, nákupních center, luxusních hotelů a nových letištních hal dává prostor pro velkoprostorové sklářské instalace, jež české firmy dokázaly v mnoha případech úspěšně realizovat. Zájem je o tradiční i moderní skleněná svítidla a čeští exportéři této poptávce vycházejí vstříc. V posledních letech se mimo jiné posílila přítomnost českých firem na indickém trhu. České sklářské společnosti zde založily své pobočky a ve spolupráci s indickými partnery se prezentují ve stálých prodejních prostorech.

► Služby

Indie představuje významného vývozce služeb zejména v oboru informačních technologií a sdílených služeb, ale zároveň nabízí indický trh služeb celou řadu zajímavých obchodních a investičních příležitostí. Například ve finančních službách je česká firemní přítomnost již díky investicím poměrně zřetelně patrná. K dalším perspektivním oblastem služeb, kde se české firmy mohou uplatnit, patří zejména cestovní ruch a dopravní služby, zejména v letectví. Velký potenciál má i školství, pokud jde o přijímání indických studentů na české vysoké školy. Indii patří jedno z předních míst v počtu studentů vysílaných ke studiu do zahraničí (tradičně do Velké Británie, ale nově také ve velké míře do USA, Kanady, Austrálie atd.). Česko nabízí indickým studentům studium v angličtině, zejména pokud jde o lékařství, chemii, zemědělství, ekonomii a technické obory. Poptávky po službách byly rovněž registrovány v oblasti architektury či PR a mediálních služeb.

► Strojírenský průmysl

České strojírenství má v Indii vynikající pověst. V některých továrnách dosud fungují stroje československé provenience a díky dobrým zkušenostem s jejich spolehlivostí Indové českým strojům obecně důvěřují. Oceňují jejich kvalitu a také robustnost, protože české stroje snesou horší zacházení v obtížných klimatických podmínkách, zejména pokud jde o horko a také vyšší míru prašnosti. Indický zákazník je velmi citlivý na cenu a české stroje pro něho představují zajímavou kombinaci kvality a ceny. Indický průmysl se podle Světové banky podílí na tvorbě HDP Indie kolem 15 %. Vládní iniciativa Make in India má mj. ambiciózní cíl do roku 2022 průmyslovou produkci zvýšit až na 25 % a nahradit tak velký objem dovozů domácí produkcí. Podpora rozvoje domácího průmyslu se projevuje mj. tím, že zahraniční dodavatelé, kteří jsou připraveni technologicky spolupracovat s indickými průmyslovými podniky a alespoň částečně dodávanou produkci vyrábět v Indii, jsou při zadávání velkých zakázek preferováni. Současně se mohou státní a soukromé podniky opřít o vládní podporu v oblasti nákupu strojního zařízení v rámci iniciativy Make in India. Některé české strojírenské společnosti vycházejí této vládní iniciativě vstříc a v posledních letech začaly vyrábět alespoň částečně přímo

v Indii s tím, že klíčové komponenty jsou dodávány z Česka. Výhodou je nejen levná pracovní síla a zkrácení vzdálenosti k zákazníkům, ale i možnost lokálního outsourcingu a překonávání některých celních překážek.

► **Textilní a obuvnický průmysl**

Perspektivy textilního průmyslu jsou s ohledem na výrobní schopnosti Indie omezené. Existují ale „skuliny“ na trhu, které představují možnosti uplatnění, zejména u technologicky vyspělých produktů. Těmi jsou myšleny zejména nanotextilie, včetně speciálních, určených pro zdravotnický průmysl. Dodavatelské možnosti rovněž existují v technických a průmyslových textiliích, dále dodávky pro automobilový průmysl ve formě polstrování, výplní, koberců. Perspektivní jsou i ochranné oděvy, pracovní oděvy či oděvy pro personál. Mezi speciální produkty, po kterých je evidována poptávka dále náleží nehořlavé záclony, ložní prádlo či vybavení pro hotely. V segmentu nejkvalitnějších látek hledají indické společnosti dodavatele s konkurenčněschopnější cenou než od tradičních italských partnerů, ačkoli se nejedná o významné množství.

► **Vodohospodářský a odpadní průmysl**

V Indii existují různé vládní podpůrné programy s alokací cca 2 mld. €, které jsou zaměřeny na oblast vodohospodářství a související sektory (např. Čistá Ganga, Čistá Indie a Chytrá města), stále větší roli v tomto oboru však hraje iniciativa Evropské komise s cílem podpořit společnosti členských států Evropské Unie ve snadnějším přístupu na indický trh. Největší potenciál skýtají příležitosti v oblasti zavlažování solárně poháněnými pumpami, mikro zavlažování, protipovodňová ochrana, dále služby spojené s udržení kvality podzemních vod, dále odborné studie týkající se zásob vody. Znečištění vodních toků a způsob úprav jejich vod stejně jako odpadních vod představuje další významnou oblast, na které mohou participovat české společnosti (mobilní úpravný vody, mobilní zařízení na čištění a desalinaci vody, stacionární čistírny odpadních vod, zařízení na zamezení ztrát vody při distribuci, technologie vedoucí k šetrnějšímu využití vody, a to na spotřebitelské i průmyslové úrovni). Všechny uvedené podoblasti pak mají z hlediska příležitostí společného jmenovatele – software, sběr, vyhodnocení dat, vzdělávání a budování kapacit a v neposlední řadě výzkum, vývoj a transfer technologií v oblasti vodohospodářství.

Co se týče odpadového hospodářství, Indie stále představuje velký nevyužitý potenciál. Jsou to zejména projekty na spalování komunálního odpadu a využití tepla a elektřiny takto získané. Perspektivní jsou rovněž technologie vedoucí k snížení emisí, znečištění ovzduší, prevence i následující opatření, včetně měřících zařízení a software.

► **Zdravotnický a farmaceutický průmysl**

Zdravotnictví má v Indii rozdílnou úroveň a příležitosti pro firmy ze zdravotnictví a farmaceutiky představují jak státní, tak soukromé, ale i další instituce (např. armáda). Máje na paměti silnou pozici Indie ve výrobě generik i alternativní medicíny (Ajurvéda, bylinné přípravky), potenciál představují léky, které si Indie zatím neumí sama vyrobit. Další kapitolou je zdravotnické zařízení a vybavení pro nemocnice (existují i řetězce s celoindickou působností a obrovským nákupním potenciálem), které poptávají lékařské přístroje. Významnou příležitost dále představují stlačené plyny v láhvích používané ve zdravotnictví.

► **Zemědělský a potravinářský průmysl**

Zemědělství se podílí z hlediska přidané hodnoty přibližně 17 % na tvorbě HDP a zaměstnává téměř polovinu ekonomicky aktivního obyvatelstva. Vláda podporuje rozvoj organického zemědělství a snaží se tak přispět ke snižování objemu používaných chemických hnojiv. Velkým problémem je zajištění zavlažování

rozsáhlých ploch při racionálním využívání vodních zdrojů. Nicméně se postupně daří ve vyšší míře používat moderní mechanizaci, zvyšovat výnosy na hektar a minimalizovat ztráty. Šanci tak mají dodavatelé moderních technologií do zemědělství.

Potravinářství se může díky rostoucímu počtu obyvatelstva opřít o zvyšování poptávky. Zlepšující se životní úroveň se promítá do změny spotřebitelských vzorců a větší šanci tak mají stále více západní potraviny, například cereálie. Se změnou životního stylu souvisí i rostoucí obliba chovu domácích zvířat, psů a koček. Přičemž v letech 2016–2017 vzrostl vývoz krmiva pro psy a kočky z EU do Indie meziročně o 77 % a dosáhl hodnoty 62 mil. eur (7 % zemědělského a potravinářského vývozu EU do Indie). Zájem je v Indii také o kvalitní bílý mák, který se pěstuje v Česku. Indie dováží celou řadu zemědělských komodit, včetně například jablek, obilí a luštěnin.

Z hlediska českých vývozních položek v potravinářství je jistě zajímavé například pivo, které v Indii patří k nejoblíbenějším alkoholickým nápojům. Indické pivovary produkují pivo „mild“ (4–5 % alkoholu) a ve větší míře pak piva „strong“ (6–8 % alkoholu), které se prodává často v lahvích o objemu 650 ml. Clo na dovoz piva a ostatních alkoholických nápojů je velmi vysoké, což je jeden z důvodů, proč velké nadnárodní pivovarnické skupiny mají pivovary přímo v Indii. Potenciál prodeje českého piva v Indii je velký, neboť existuje poměrně slušné povědomí o Česku jako pivní velmoci. Velkou šanci uspět na indickém trhu mají čeští pěstitelé chmelu a úspěchy zde zaznamenali i dodavatelé technologií a služeb do pivovarů a minipivovarů.

► **Zpracovatelský průmysl**

Konkrétně jde především o dřevozpracující a papírenský průmysl. Dřevo jako surovina má v Indii stále mnohem širší uplatnění než v průmyslově vyspělých zemích. Je důležitým materiálem v celé řadě oborů od výroby nábytku až po stavebnictví. Zpracování dřeva má vazbu i na papírenský průmysl, který má před sebou velmi dobrou perspektivu, protože spotřeba papíru na obyvatele je v Indii hluboce pod průměrem vyspělejších zemí. Šanci uspět však mají i firmy s technologiemi využití dalších zdrojů při zpracování, zejména odpadních částí z cukrové třtiny (melasa) či sklizně rýže.

► **Železniční a kolejová doprava**

Indie zažívá „boom“ železniční a městské kolejové dopravy. Rozvoj infrastruktury se týká vyhrazení speciálních koridorů pro nákladní železniční dopravu a s tím spojené projekty na výstavbu. Probíhá rovněž intenzivní elektrifikace a výstavby dvou paralelních kolejových tratí namísto sólových. Poptávka je dále po výstavbě/přestavbě nádraží. Projekty tramvajové dopravy jsou ve fázi studii proveditelnosti v Dillí, které jsou poptávány municipálními orgány. Rozvoj metra v Indii je obrovský a téměř každý měsíc je v některém z indických měst otevřena celá či část linky metra. Z infrastrukturního hlediska to znamená příležitost nejen pro dodavatele tratí, elektronického a zabezpečovacího zařízení, signalizačního a komunikačních technologií, ale i celých souprav či jejich částí. Opakovaně je registrován zájem po automatických bezpečnostních dveřích na nástupištích. Velký potenciál mají dále turnikety, prodejní a výdejové stroje na lístky či žetony. Kamerové a CCTV systémy patří mezi další často poptávané zakázky.

Indické železnice jsou 3. největší zaměstnavatel na světě, mají 4. nejdelší síť na světě a zastaralou infrastrukturu, která zoufale potřebuje obnovu. V souvislosti s růstem střední třídy a potřebě se přepravovat, pak představuje železniční doprava významný potenciál, představující příležitost pro české exportéry. Poptávka po kolejnicích patří mezi nejhmatatelnější. Obdobně jako u městských kolejových systémů, telekomunikační, signalizační, zabezpečovací a elektronické systémy tvoří páteř příležitostí v infrastruktuře, společně s projekčními pracemi inženýrských železničních firem. Indická železnice

prochází obdobím velkého růstu. Vysokorychlostní železnice jsou plánovány na několika trasách včetně koridoru Dillí-Agra. Mezi Mumbai a Ahmedabádem se staví další vysokorychlostní trať.

V rámci kolejových vozidel se pak jedná jak o nákup nových, tak modernizaci stávajících vozů a lokomotiv. Konkrétní vybavení s největšími příležitostmi představují světla a technologie do mlhy, sedačky, automatické dveře, detektory vadných kolejnic, sací systémy toalet, kvalitní lité podlahy, interiéry a mnoho dalších komponentů, jejichž funkce se dají shrnout do 4 oblastí: zvýšení bezpečnosti, zvýšení komfortu, zvýšení přepravní kapacity a zvýšení přepravní rychlosti. Určitá poptávka byla zaznamenána na přestavbu lokomotiv na tzv. dual-fuel pohon (diesel a CNG). Brzdové systémy jsou poptávány napřímo i jakou součástí subdodávek, ačkoli často v počtu, který je splnitelný pouze minimem uchazečů. Z indické strany začíná být zřetelný i zájem o výzkum a vývoj v oblasti železnice a také ve výměně zkušeností, získání know-how a navázání spolupráce na poli inovací. Trakce, trakční pohony a lokomotivy jsou předmětem velkého zájmu mnoha subjektů.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Energetický průmysl	HS 8406 - Parní turbíny
	HS 8411 - Proudové motory, turbovrtulové pohony a ost. plynové turbíny
	HS 8402 - Parní kotle zvané „na přehřátou vodu“
	HS 8410 - Vodní turbíny, vodní kola a jejich regulátory
	HS 8481 - Kohouty, ventily ap. zařízení pro potrubí, kotle, vany aj.
Chemický průmysl	HS 4702 - Chemická dřevná buničina, druhů pro rozpouštění
	HS 2808 - Kyselina dusičná, směs kyseliny sírové a dusičné
	HS 2916 - Nenasycené acyklické a cyklické monokarboxylové kyseliny
	HS 3102 - Minerální nebo chemická hnojiva dusíkatá
	HS 3103 - Minerální nebo chemická hnojiva fosforečná
	HS 3809 - Přípravky k úpravě povrchu, k apretování, přípravky k urychlení barvení ap.
	HS 3823 - Technické monokarboxylové mastné kyseliny; kyselé oleje z rafinace; technické mastné alkoholy
Strojírenský průmysl	HS 8426 - Lodní otočné sloupové jeřáby; mobilní zdvihací rámy, zdvižné obkročné vozíky, aj. vozíky
	HS 8428 - Ost. zvedací, manipulační, nakládací nebo vykládací zařízení
	HS 8429 - Samohybné buldozery, stroje na vyrovnávání terénu, rypadla, ap. s pohonem
	HS 8455 - Stolice tratě válcovací válce pro ně
	HS 8457 - Centra obráběcí, stroje obráběcí, stavebnicové
	HS 8458 - Soustruhy pro obrábění kovů
	HS 8459 - Obráběcí stroje pro vrtání, vyvrtávání, frézování ap., ne soustruhy
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 9999 - Těžební zařízení
	HS 2711 - Ropné plyny a jiné plynné uhlovodíky
	HS 2709 - Minerální oleje a oleje ze živičných nerostů, surové

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
ICT	HS 8537 – Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a základny pro el. ovládání
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9018 – Lékařské, zubolékařské nebo zvěrolékařské nástroje a přístroje aj.
	HS 3003 – Léky (kromě zboží čísel 3002, 3005 nebo 3006) sestávající ze dvou nebo více složek smíchaných k terapeutickým nebo profylaktickým účelům, které nejsou v odměřených dávkách nebo upravené ve formě nebo v balení pro drobný prodej
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 3005 – Vata, gáza, obinadla a podobné výrobky (například obvazy, náplasti, zábaly), impregnované nebo potažené farmaceutickými látkami nebo upravené ve formě nebo v balení pro drobný prodej k léčebným a chirurgickým účelům a pro účely zubního nebo veterinárního lékařství
	HS 2203 – Pivo ze sladu
	HS 0105 – Drůbež
	HS 1001 – Pšenice
	HS 1004 – Oves
	HS 1210 – Chmelové šišťice, čerstvé, sušené ap.; lupulin
	HS 1207 – Ost. olejnatá semena a olejnaté plody, též drcené
	HS 0808 – Jablka, hrušky a kdoule, čerstvé
	HS 2309 – Přípravky používané k výživě zvířat
Obranný průmysl	HS 8432 – Stroje a přístroje pro zemědělství, zahradnictví nebo lesnictví, k přípravě nebo obdělávání půdy; válce na úpravu trávníků nebo sportovních ploch
	HS 8710 – Tanky a jiná bojová obrněná vozidla, motorová
	HS 9301 – Vojenské zbraně, jiné než revolvery, pistole a zbraně čísla 9307
Vodohospodářský a odpadní průmysl	HS 9302 – Revolvery a pistole, jiné než čísel 9303 nebo 9304
	HS 8413 – Čerpadla na kapaliny, též vybavená měřicím zařízením; zdviže na kapaliny
	HS 8421 – Odstředivky, odstředivé ždímačky; stroje k filtrování, čištění kapalin nebo plynů
Sklářský a keramický průmysl	CPA 37 – Služby související s odpadními vodami
	HS 7013 – Stolní, kuchyňské, toaletní, kancelářské skleněné výrobky, pro výzdobu aj. účely
	HS 7018 – Skleněné korálky, imitace perel, imitace drahokamů ap. zboží ze skla, jn. než bižuterie
Zpracovatelský průmysl	HS 9405 – Svítidla a osvětlovací zařízení, včetně reflektorů a světlometů
	HS 2713 – Ropný koks, ropné živice a ost. zbytky minerálních olejů nebo olejů ze živočišných nerostů
	HS 4408 – Listy na dýchání, překližky, ap., rozřezané, krájené nebo loupané ap., <6 mm
	HS 4702 – Chemická dřevná buničina, druhů pro rozpouštění
	HS 4806 – Rostlinný pergamen, nepromastitelné papíry, pauzovací papíry aj.
Zpracovatelský průmysl	HS 4812 – Filtrační bloky a desky z papíroviny
	HS 4907 – Nepoužité poštovní ap. známky; akcie, dluhopisy ap. cenné papíry

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Textilní a obuvnický průmysl	HS 5407 – Tkaniny z příze z hedvábí syntetického
	HS 5509 – Příze z vláken střížových chemických
	HS 5607 – Motouzy, šňůry, provazy a lana, splétané, impregnované, potažené ap. kaučukem nebo plasty
Automobilový průmysl	HS 8703 – Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob
	HS 8702 – Motorová vozidla pro dopravu deseti nebo více osob, včetně řidiče
	HS 8704 – Motorová vozidla pro přepravu nákladu
	HS 8706 – Podvozky (chassis) vybavené motorem, pro motorová vozidla čísel 8701 až 8705
Železniční a kolejová doprava	HS 8601 – Lokomotivy a malé posunovací, závislé na vnějším zdroji proudu nebo akumulátorové
	HS 8606 – Železniční nebo tramvajové nákladní vozy a vagony, bez vlastního pohonu
Civilní letecký průmysl	HS 8802 – Ost. letadla (například vrtulníky, letouny); kosmické lodě
	HS 8526 – Přístr. radiolok. ap., radiové, pro řízení dálkové
	HS 8411 – Proudové motory, turbovrtulové pohony a ost. plynové turbíny
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7214 – Ost. tyče a pruty ze železa nebo nelegované oceli
	HS 7227 – Tyče a pruty, válcované za tepla, v nepravidelně navinutých svitcích, z ost. legované oceli
	HS 7228 – Ost. tyče a pruty z ost. legované oceli
	HS 7305 – Ost. trouby a trubky > 406,4 mm, ze železa nebo oceli
	HS 7311 – Nádoby na stlačený nebo zkapalněný plyn, ze železa nebo oceli
Služby	CPA 85.42 – Služby v oblasti terciárního vzdělávání
	CPA 55 – Ubytovací služby
	CPA 64 – Finanční služby, kromě pojištnictví a penzijního financování

Příležitosti pro rozvojovou spolupráci

Kategorie vyspělosti země: LMIC

Země se nachází uprostřed masivní vlny urbanizace. Každoročně se asi 10 milionů osob přesouvá do měst v důsledku hledání pracovních míst a příležitostí. Růst a rozvoj indického hospodářství je naprosto klíčový pro snižování globální chudoby. Přestože se mezi roky 2005–2010 podařilo 53 milionů Indů vymanit z chudoby, stále se v Indii 400 milionů obyvatel nachází pod hranicí chudoby, což tvoří třetinu z celosvětového počtu chudých. V Indii je možné nalézt mnoho rozdílů (genderové, společenské, regionální...), se kterými se země bude muset do budoucna vypořádat.

► Sektor infrastruktury

Indie má vysokou potřebu investic do infrastruktury. Třetina venkovských obyvatel nemá přístup k silnicím průjezdným za každého počasí. Přístavy a letiště mají nedostatečnou kapacitu. Mnoho obyvatel je bez připojení k národní elektrické rozvodné síti, problém současně představují časté výpadky proudu. Průmyslová výroba, která by mohla potenciálně mnohem více přispívat k vytváření pracovních míst, zůstává relativně méně významnou součástí ekonomiky a podílí se pouze 17 % na tvorbě HDP. Masivní infrastrukturní potřeby Indie nemůžou být řešeny pouze prostřednictvím veřejných investic. Strategie se proto musí zaměřit na zlepšení veřejných i soukromých investic do infrastruktury. Například v oblasti energetiky, která má zásadní význam pro hospodářský růst, bude muset být zvýšena spolehlivost výroby, přenosu a distribuce. Výrobní sektor, zejména malé a střední podniky, má zásadní význam na vytváření pracovních míst. Zásadní bude dále reforma pracovního práva a lepší přístup k půdě a financím. Indie provedla mnoho investic do vodohospodářské infrastruktury, nicméně mnoho dalších investic má stále před sebou.

► Sektor vzdělávání

Podpora vyšší úrovně vzdělání a kvalifikace bude mít zásadní význam pro podporu prosperity v rychle se globalizujícím světě. Nicméně přestože základní vzdělání bylo z velké části univerzální, velká část studentů základní studium nedokončí. Méně než 10 % populace v produktivním věku má ukončené středoškolské vzdělání. Příliš mnoho absolventů středních škol nemá znalosti a dovednosti odpovídající dnešnímu měnícímu se trhu práce. Na podporu zlepšení kvality středních škol běží projekt MP Higher Education Quality Improvement. Více než 98 % indických dětí má nyní přístup k základní škole do 1 kilometru svého domova. Důraz je nyní kladen na zlepšení kvality výuky a udržení dětí ve škole. Výzvou je zajistit, aby více dětí mělo přístup ke středoškolskému vzdělání. Moderní je také duální vzdělávání, jež se nyní v Indii hojně rozšiřuje.

► Sektor zdravotnictví

Zlepšení zdravotní péče je velmi důležité. Ačkoli se zlepšily indické zdravotní ukazatele, úmrtnost matek a dětí zůstává vysoká. V některých indických svazových státech je srovnatelná s tou v nejchudších zemích světa. Zejména to souvisí s výživou indických dětí, jejichž blaho určí rozsah indické tolik očekávané demografické dividendy. Odhaduje se, že je 2,2 milionu nových případů TBC v Indii ročně, což představuje čtvrtinu celosvětového problému. Problém řeší skrze národní TB control program, který diagnostikoval, léčil a zachránil milióny životů. Příležitostí pro rozvojovou spolupráci v Indii využili zástupci českého soukromého sektoru i za podpory Programu B2B České rozvojové agentury. V Indii realizovali své podnikatelské záměry v oblasti zpracovatelského průmyslu a zdravotnictví, zejména se zaměřením na přenos technologií v těchto sektorech.

Zdroj dat: <http://www.worldbank.org>

Exportní financování

EGAP v Indii v minulých deseti letech pojistil 37 případů v hodnotě 38,7 miliardy korun. S podporou pojištění od EGAP firmy nejčastěji vyvážely strojní zařízení pro speciální průmyslová odvětví. Indie je dlouhodobě politicky i ekonomicky stabilní zemí se značným potenciálem pro české vývozce. Klienti EGAP sice využívají především pojištění bankovních záruk vystavených v souvislosti se získáním či plněním smlouvy o vývozu českým vývozcem, nicméně pojistit lze i platební rizika významných indických bank.